

– Vi har ligget våkne natt etter natt, og ventet på at politiet skulle komme

Av Tom Skoglund

Etter seks år i Norge kan familien Norani endelig sove godt om natta.

Før påske inviterte Fahima og Qasem Norani en rekke støttespillere til takkefest på Sisa i Bossekop. Bakgrunnen var at deres mangeårige kamp for å få bli i Alta endelig var over – familien fikk i fjor sommer sin oppholdstillatelse, og i vinter kom bekrefteelsen på at de fikk bo videre i Nordfylsbyen.

Foran et lokalt felt med altaværinger, som alle har spilt en rolle i arbeidet med å hjelpe familien Norani fra den dagen de kom til Alta, ga Fahima og Qasem sitt takk.

Flyktet fra familien

Men veien hit har vært lang og strabasiøs, forteller Fahima. Hun og mannen Qasem måtte flykte fra hjemlandet Afghanistan på grunn av kjærligheten til hverandre.

– Min familie, og særlig min far, var veldig imot dette. Jeg skulle egentlig gifte vekk til en annen mann, men det var Qasem jeg ville ha og han ville ha meg. Så vi bestemte oss for å flykte, forteller Fahima.

Flukten tok dem til Iran. Fahimas far, som ifølge henne er en meget innflytelsesrik mann, hadde nemlig et kontaktnett som bredte seg over store deler av Afghanistan.

– Vi var redde for at han kunne finne oss om vi ble i Afghanistan – selv om vi hadde flyktet til helt andre deler av landet. Jeg vanerter faren min ved å bli sammen med Qasem, og jeg visste hvordan han håndterer slikt. Jeg var redd for at både jeg og Qasem skulle bli drept om han fikk tak i oss, forteller Fahima.

Kidnappet

I seks år bodde Fahima og Qasem i Iran. Qasem jobbet som skredder, og familien fant seg etter hvert til ro i nabolandet. – Men så fikk vi vite at Iran ville kaste ut alle utlendinger, inkludert folk fra Afghanistan. Vi hadde ikke noe valg, vi måtte reiserne.

Turen gikk «hjem» til Afghanistan. Qasem og Fahima turte imidlertid ikke å dra til sine hjemmeområder, av frykt for at Fahimas far skulle få nys om hvor de var.

– Vi holdt oss også unna familien vår, og tok ikke kontakt med noen, forklarer Fahima.

Likevel ble de funnet av familien. Fahima og barna ble regelrett kidnappet, og holdt i husarrest i boligen hos sin far og mor.

– Heldigvis turte min mor å stå opp mot min far. Hun hjalp oss med å rømme etter flere dager som fanger. Da vi fant tilbake til Qasem bestemte vi oss for at vi bare måtte flykte. Det var ikke trygt for oss i Afghanistan.

Smuglet ut

Under oppholdet i Iran hadde familien klart å opparbeide seg penger, takket være sparsom livsstil og hardt arbeid. De fikk etter hvert kontakt med menneskesmuglere, og betalte «en betydelig sum» for å få hjelp til å bli smuglet ut av landet.

Turen gikk først inn til Iran. – Å komme seg fra Iran, inn til Tyrkia og videre til Hellas var veldig krevende. Fra Tyrkia til Hellas gikk turen i en liten båt, midt på natta, forklarer Fahima.

Fra Hellas gikk turen via en vanlig rutebåt til Italia, deretter med tog nordover. – De som hjalp oss å flykte sørget for at vi kom oss helt til Norge, forklarer Fahima.

Lykketreffet

I Norge søkte familien asyl, høsten 2008. De ble sendt til Alta, og startet arbeidet med å etablere et liv her.

Datteren Mursal startet på Komsa skole like etter ankomsten. At hun havnet på Komsa skole skulle vise seg å være et lykketreff.

For her bestemte lærer Randi Holm seg for å forsøke å koble Mursal sammen med en klassevenninne, Elise. Møren til Elise er Marit Karlsen, og sammen med lærer Holm har hun vært til uvurderlig hjelp for familien Norani.

Avslag etter avslag

Et knapt år etter at familien kom til Norge fikk familien Norani avslag på asylsøknaden. Fra sommeren 2009 og i de kommende årene måtte de dermed leve med frykten for å bli kastet ut.

Med hjelp fra blant andre Karlsen og Holm ble det sendt inn en klage på avslaget. Klagen førte ikke fram.

I stedet for å melde seg for politiet, bestemte de seg for å utfordre systemet og bli værende, mens det ble jobbet med å få omgjort vedtaket om avslag på asylsøknaden.

– Vi levde i frykt. Vi visste at vi kunne bli hentet av politiet, og vi visste at de gjerne kom midt på natta for å hente folk som skulle kastes ut. Det var helt forferdelig, forklarer Fahima.

Sov ikke

Fahima og Qasem måtte også fortelle barna om avslaget og muligheten for at de ble tatt ut fra sin nye hverdag og sendt hjem.

– Hele familien levde med redsel og frykt. Vi fikk ikke sove i lange perioder. Barna gråt mye på den tiden. Vi har ligget våkne natt etter natt, og ventet på at politiet skulle komme. Heldigvis kom de aldri.

For å få en liten pause sørget Holm og Karlsen for å få flyttet familien ut fra hjemmet deres og inn til en venn av familien i en fem dagers periode.

Mottaket ble varslet om at de var i Alta i denne perioden, men de fikk aldri vite nøyaktig hvor familien var. Dermed kunne familien endelig slippe skuldrene, om så bare for noen få dager.

– Det var en fin pause å få. Endelig fikk vi sove litt uten å være redde, kommenterer Fahima.

– Trodde først noen tullet

Flere ressurspersoner involverte seg etter hvert i prosjektet med å sørge for at Fahima, Qasem, Mursal og Tamim – og etter hvert også vesle Marit Maryam – fikk bli i Alta.

Arbeidet førte dem i kontakt med en advokat i Oslo, som etter å ha sett på saken til familien fant ut at det var fint mulig å få endret vedtaket. Advokaten ble hyret inn, deretter gikk det slag i slag. 2. juli i fjor kom beskjeden: Familien hadde ventet på i årevis. Vedtaket om utkastelse var snudd, og familien fikk fast oppholdstillatelse.

– Vi fikk sjøkk, alle sammen, og trodde aller først det var noen som tullet med oss. Jeg ble veldig, veldig glad, men så ble jeg bekymret for at det kunne være feil, gjengir Fahima.

Skulle til Lakselv

Men når oppholdstillatelsen var i boks, dukket det opp en ny utfordring.

– Vi fikk beskjed om at vi måtte flytte fra Alta. Vi hadde nemlig fått tildelt Lakselv som bostedskommune. Vi forsøkte å få byttet til Alta, men det var ikke mulig, for vi fikk vite at Alta ikke hadde plass til flere.

Kommunen ble kontaktet, og et arbeid startet for å få «flyttet» familien tilbake til Alta.

– Det var jo her vi hadde et nettverk, hvor ungene hadde sine venner og hvor alt var kjent for oss. Ungene tok det veldig hardt at vi måtte flytte fra Alta, sier Fahima.

Men ved nyttår, 1. januar, åpnet Alta kommune for å igjen ta imot en liten gruppe flyktninger/asylsøkere. I denne gruppa fikk familien Norani plass.

Etter seks år med frykt, uvisshet og usikkerhet kunne de slippe skuldrene, og endelig ta fatt på livet.

SAMLET FOR Å FEIRE: Familien Norani – mamma Fahima og pappa Qasem, barna Mursal, Tamim og Marit Maryam – har hatt stor støtte fra lærer Randi Holm (tv) og Marit Karlsen. Før påske samlet de familiens mange støttespillere til fest på Sisa. (Foto: Tom Skoglund)

Helhjertet engasjement

– Det ble mye tårer og glede.

Marit Karlsen er blant de mange som har engasjert seg for familien Norani. For hennes del kom engasjementet naturlig: – Våre barn ble venner med deres barn, dermed ble vi kjent med foreldrene og fikk et innblikk i utfordringene de slet med. Selv synes jeg Fahima er et utrolig elskverdig vesen, hun er artig, flink og interessert, så for meg var det å skulle hjelpe dem noe som ble gjort med største selvfølge. Jeg har engasjert meg i samme grad som jeg ville for andre venner, sier Karlsen oppriktig.

Forpliktelse

For hennes del har det blitt et både langvarig og dyptpløydende engasjement. – Det er noe med slike saker. Du blir veldig godt kjent med familien, med livet deres, du får vite hemmeligheter og blir kjent med personlige forhold. Jeg tenker at man er nødt til å holde trøkket på eget engasjement om man først velger å involvere seg. For det er livene til men-

eskene du snakker om. Strekker de ut handa og du tar den, ja da må du også holde fast, sier hun.

Marit forteller at engasjementet ble ekstra varmt når familiens to jenter – Elise og Mursal – sammen bestemte seg for å delta på Melodi Grand Prix junior.

– Da ungene spurte hva det betydde at deltakerne måtte være «folkeregistrert i Norge» fikk jeg virkeligheten smelt rett i fleisen. Det var da jeg virkelig skjønnte at deres livssituasjon angår hver en minste ting. For det er en ting å være redd om natta for at man skal bli hentet og kastet ut, det tror jeg de fleste kan forstå. Men oppå dette kommer alle de opplevelsene man går glipp av, ting man ikke kan være med på – i dette tilfellet en barneidrett som ikke lot seg oppfylle. Etter dette ble engasjementet mitt enda sterkere, forteller Marit.

Mye tårer

Allt arbeidet viste seg å nytte. For etter at støttespillerne rundt familien Norani ble stoppet av advokat Brynjulf Rines, samme mann som førte den mye omtalte saken

EN AV MANGE HJELPERE: Marit Karlsen har gjort sitt for å bistå familien Norani. Blant annet samlet hun musikalsk hjelp fra Ivar Thomassen og en rekke andre lokalt etter for å realisere CD-prosjektet til datteren Elise og venninna Mursal.

til Maria Amelie (Madina Salamova), fikk saken fart på seg.

– Når alt kom til alt var det ikke mye som skulle til – en flink advokat var nok. Vi samlet sammen 20.000 kroner, og fikk betalt honoraret. Det hadde alt å si.

Advokaten ordnet saken, noe vi er evig takknemlige for, sier hun.

– Jeg var høyt oppe når Fahima endelig ringte meg og fortalte at de hadde fått oppholdstillatelse. Det ble mye tårer og mye glede da.

MYE GOD MAT: Det flerkulturelle matfætet fikk bein å gå på under festen. (Foto: Tanja Skoglund)